

Projektinformation

Titel: Information och kunskapsdatabas för forskningsprogrammet Spara och bevara-
Energieffektivisering i kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Projektinformation

Projektledare: Tor Broström

Projektet startade: Juni 2007

Projektet avslutades: Projekt slutfördes april 2011

Internationell slutkonferens hölls i Visby 9-11 februari 2011.

Sammanfattande beskrivning

Syfte: Projektets syfte var att ge olika avnämargrupper tillgång till den kunskap och erfarenhet som redan finns inom programområdet samt att ge en aktuell bild av forsknings- och utvecklingsläget. Ett programinternt syfte var att samordna aktörer och aktiviteter inom programmet. Målet var att, med utgångspunkt från avnämarnas behov, utveckla en internetbaserad kunskapsdatabas och fylla den med ett relevant innehåll. Databasen utgör en grund för utåtriktad information i form av sammanställningar, rapporter, seminarier och utbildningar.

Genomförande: Eftersom projektet haft en samordnande roll har det också präglat karaktären på genomförandet. Inom ramen för projektet har det dels skapats en hemsida och en forskningsdatabas (www.sparaochbevara.se) som har kommit att fungera som plattform, dels hållits kurser av varierande längd (alltifrån endagarskurser till kurser om 15hp) på bl.a. Högskolan på Gotland och vid Inst. För kulturvård vid Göteborgs universitet. Det har också skett ett omfattande informationsarbete där medarbetare vid Högskolan på Gotland vid vitt skilda tillfällen och på vitt skilda platser informerat om projektet. Med stöd från projektet har det också författats en rad rapporter. För fullständig information kring kurser, informationstillfällen och rapporter se utökad beskrivning.

Resultat: Eftersom syftet har varit samordnande får man se genomförandet som resultatet. www.sparaochbevara.se är idag en realitet med 429 besökare i september 2011 (1678 sidvisningar och varje besökare stannade i snitt ca 2 minuter vilket är högt). Det finns 15-20 forskningsrapporter upplagda på sidan samt att seminarier och andra nyheter utannonseras regelbundet. Det finns även en forskningsdatabas knuten till Sparaochbevara-sidan där relevanta artiklar sparas. Sidan är också under utveckling och en rad nya forskningsrapporter står i tur att publiceras på den.

Slutkonferens: Alla forskare inom programmet erbjöds att presentera papers. Responsten blev mycket god – 12 av de 16 projekten representerades med sammanlagt 21 papers.

För att höja blicken och se på liknande forskning utanför Sverige, bjöds fyra internationella experter in som särskilda gästföreläsare;
Dario Camuffo, professor på National Research Council of Italy och Institute of Atmospheric Sciences and Climate i Padua,
Eir Grytli, professor på Norges teknisk-naturvetenskaplige universitet i Trondheim, Michaela Hoppe, forskare på Technische Universität i München, samt
Jochen Käferhaus, Mag.Dr på Technisches Büro Käferhaus GmbH i Wien.

Konferensen lockade 95 deltagare från Norden och övriga Europa. Dessutom deltog ett antal studenter vid Högskolan på Gotland som läser kurser inom Kulturvård.

Utökad beskrivning

Kurser:

- En och tvådagarskurser för olika målgrupper (cirka 20 kurstillfällen)
- Internationell kurs om inneklimat i kulturhistoriskt värdefulla byggnader. 7,5 hp, 2008 och 2011
- Påbyggnadskurs om energieffektivisering och inneklimat i kulturhistoriskt värdefulla byggnader. 15 hp, 2011.
- Kurser inom antikvarieprogrammen vid Högskolan på Gotland
Kursmoment vid Inst för kulturvård i Göteborg

Informationstillfällen:

- Möte med SIDA 2008
- Seminarium med ICOMOS i Vilnius 2008
- Nordiska klimatgruppen, Riksantikvarieämbetet, 2009
- Byggnadsantikvariemöte, Stockholm 2009.
- Konferens om fastighetsvärdering. Visby 2009
- 4th Baltic Sea Regioncultural Heritage Forum. RIGA 2010
- Konferensen Green Ability, Milano 2011
- Informationsmöte, Statsbygg, Oslo 2011
- Utbildningsdag för konservatorer, Riksantikvarieämbetet, 2011

Rapporter:

- Handbok i hållbar energianvändning. Tor Broström m fl 2008
- Energy efficiency in historic buildings – A german summary. Ralf Kilian och Tor Broström, 2010

- Översättning av ASHRAE Handbook Applications 2007 Museums, Galleries, Archives and Libraries. Jan Holmberg
- Energieffektivisering i Karlstad stift. Project Report. Söderström, Mikael and Broström, Tor
- Att förvalta ett kyrkligt kulturarv – bevarande- och energieffektiviseringsarbete inom Västerås kyrkliga samfällighet. John Rotlind.

Skribent: Gustav Staf Rydén, kommunikatör